

# LYS1

MERE TIL ALLE - PÅ ÉT STED...

KRYDSFELT **BORGERSERVICE**

KULTURCENTER FREMTID KAMPSPORT

AKTIVITETER

**OPLEVELSER** VOKSNE

FOREDRAG

**BEVÆGELSE**

SVØMNING IT HJÆLP BADMINTON FRITID CAFE

**STREET AKTIVITETER**

**DET DEMOKRATISKE TORV**

**UNIKT**

SAMLINGSSTED

**CENTRUM I OMRÅDET** PIGER

DAGINSTITUTION

BØRN DRENGE

FORENINGSLIV

**MØDESTEDET**

FLEKSIBEL

ATTRAKTIONER SENIORER

INSPIRATION **TILBUD TIL ALLE** HOLDTRÆNING

FODBOLD HÅNDBOLD

HANDICAPSVØMNING LOKALARKIV

**BRIDGEAFTEN**

**SYNERGIER**

**IDRÆT**

MANGFOLDIGHED **IMØDEKOMMENDE**

**GYMNASTIK** MERE TID I HVERDAGEN UFORMELT

**BØRNEFØDSELSDAG**

FITNESS

HÆNGE UD

MØDESTED FOR ALLE **FÆLLESSKAB** UNGE PAR

**BIBLIOTEK**

# MERE TIL ALLE

## - på ét sted...

### LYS1 – en ny måde at samles på

Velkommen til et unikt, stærkt og givende samlingssted i hjertet af lokalsamfundet Holme - Højbjerg - Skåde. Her skaber vi værdi for brugerne og løfter lokalsamfundets styrker til nye højder.

Vi bygger videre på vores solide fundament i Lyseng, hvor vi i dag har skabt et sted, der samler mange forskellige aktiviteter, og dermed brugergrupper. Vi kan se de mange gode relationer, der er i og omkring Lyseng, og vi ønsker at lade det vokse og give os endnu mere: mere synergi, mere fællesskab og mere tid til dét, der betyder noget, giver glæde og livskvalitet.

Målet med vores projekt er at udvide det nuværende idrætscenter til et kultur- og idrætscenter, der henvender sig til alle borgere i området og herved skaber det krydsfelt, hvor alle mødes på tværs af interesser og alder. Det nye center vil indeholde bibliotek, borgerservice, lokalarkiv, en daginstitution, mødelokaler og sal.

Planerne omfatter også et fælles styrketræningsrum, en danse- og bevægelsessal, et kampsportscenter og et udvidet fitnesscenter.

Og de nye bygninger bindes fysisk sammen med de nuværende svømme- og idrætshaller med et fælles indgangs- og opholdsområde, som allerede nu kaldes Det Demokratiske Torv.

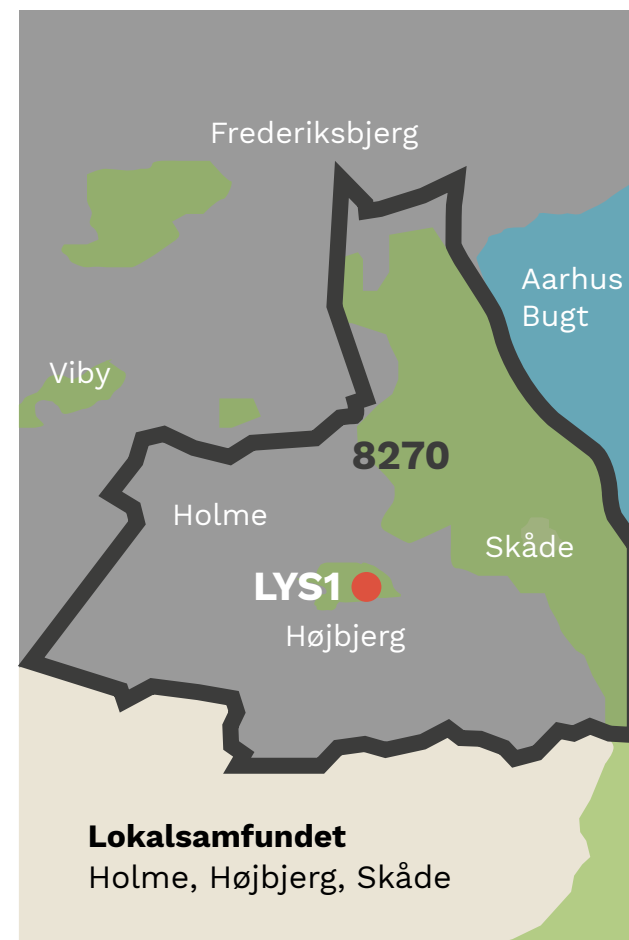
### Fra vision til virkelighed

Virkeliggørelsen af visionen hviler trygt i det lokale engagement: Lokalområdet har gentagne gange vist sin styrke, vilje og motivation til at arbejde effektivt for at nå et fælles mål. Der er stærke kræfter på spil, når en samlende vision tænder energien i beboerne – på tværs af alder, køn og interesser. Og visionen om LYS1 finder sin basis i det eksisterende center, der på nuværende tidspunkt giver os en forsmag på de fordele, der ligger i en udvidelse og styrkelse af området. Potentialer er åbenlyst og ligger klar til at folde sig ud.



**Hans Skou**

Formand,  
Fonden Lyseng Idrætscenter





“Vi tror på mirakler,  
men vi tror ikke,  
at de kommer af sig selv”

Hans Skou





**LYS1 er unikt fordi...** vi taler om et projekt, som via sine tilbud og muligheder appellerer til alle lokale brugere: idrætsudøvere, biblioteksgængere, kulturelt interesserede, brugere af daginstitutioner – og alle borgere, der gør brug af borgerservice. LYS1 skaber grundlag for, at fællesskabet i området vil blomstre til gavn for alle aldersgrupper. LYS1 skaber mulighed for synergi og nye fællesskaber på tværs af de mange aktiviteter til gavn for de mange brugere.

**LYS1 er unikt fordi...** den lokale forankring gør projektet levedygtigt og langtidsholdbart: Det udspringer af brugernes ønsker og behov og drives frem af lokale kræfter. Det kalder på ejerskab, engagement og ansvarstagen, både i udviklingsfaserne og i den efterfølgende drift og daglige brug. Vi yder i fællesskab og nyder i fællesskab!

**LYS1 er unikt fordi...** arkitekturen skaber frugtbare rammer for samarbejde, synergi og møde mellem de mangeartede brugergrupper. 'Det Demokratiske Torv', som er en central del af bygningerne, er grundstenen i visionen om fællesskab og mødet mellem brugerne. Facade, indgang og hjertet i LYS1 inviterer brugerne til at indgå i fællesskabet og være med til at præge miljøet, stemningen og kulturen.



## Brugerne

De nye funktioner skaber værdi for alle borgere i området. Vi forventer, at brugerskaren bliver udvidet fra 6.000 brugere i dag til omkring 15.000 i fremtiden. LYS1 vil på ét sted tilbyde alle borgere mange muligheder og være det naturlige samlingspunkt.



## Mødelokaler & fællesrum

LYS1 rummer både mødelokaler og konferencerum. I alt en forøgelse på 270 m<sup>2</sup> til en bred vifte af formål. Her kan alle brugere finde plads.



## Medborgercenter

Bibliotek, borgerservice og lokalarkiv udgør et centralt element i LYS1 og fylder 800 m<sup>2</sup> af nybyggeriet. I LYS1 løftes medborgercentreret til nye højder og sammen med idrætten udnyttes hele paletten af fritids- og kulturtilbud.



## Det Demokratiske Torv og Café

Mødet mellem de mange brugere finder sted i det store, fælles indgangsområde. 250 m<sup>2</sup> sikrer både adgangsvenlige forhold, plads til café. Her kan fællesskabet brede sig ud på tværs af foreninger, bibliotek og borgerservice, men det er også et sted, hvor man uforpligtende kan følge rytmen i det levende hus.



## Daginstitution

Kommunen etablerer en 700 m<sup>2</sup> stor daginstitution, der dækker en del af det lokale behov. Også her vil der være gode muligheder for synergi med det lokale foreningsliv og biblioteket.

## Idræt & fitness

Der skabes tiltrængt plads til fysiske aktiviteter med en udvidelse på 1.150 m<sup>2</sup> – så ventelisterne kan nedbringes og sportstilbud kan samles på et sted. Sammen med de eksisterende faciliteter og samarbejdet mellem foreningerne vil området blive et kraftcenter for hele den sydlige del af Aarhus Kommune.

# BRUGGERNE



## Nye funktioner, nye brugere

Brugerne er omdrejningspunktet for vores vision. Vi har 6.000 brugere i dag – og kan kun gisne om, hvor mange vi vil møde i LYS1 i fremtiden. Med nye funktioner, der henvender sig bredt til borgerne i området forventer vi, at antallet af brugere vil stige drastisk, til omkring 15.000.

LYS1 skabes med og for brugerne og lokalsamfundet, så der lyttes opmærksomt til behov, ønsker og krav fra nuværende og kommende brugere. De nuværende brugere er fortrinsvis idrætsudøvere, men i det kommende center vil hele bredden i lokalsamfundet blive repræsenteret som en del af bruger-skaren.

## Travl forælder, Trisia Hartvigsen Larsen, 37 år

Trisia tilbringer mange timer med i Lyseng, både med egen sport og med aktiviteter, som hendes børn på 4 og 6 år deltagere i – så det bliver til både fitness, fodbold og familiegymnastik. 'I min hverdag er min familie omdrejningspunktet', siger Trisia, 'og den brede vifte af muligheder, der er samlet, gør det let og trygt for børnene – og os som forældre'. Stisystemer, gode busforbindelser og lettilgængelig parkering gør det let at komme til centeret – og som Trisia siger: 'Det eneste, der mangler er, at endnu flere lokale borgere kan få gavn og glæde af endnu flere gode muligheder, som LYS1 vil komme til at byde på'.



”  
‘Der skal være noget  
for både krop og sind’

Trisia Hartvigsen



### **Pensioneret arkæolog, Jens Vellev, 70 år**

Der står både indendørs cykling og cirkeltræning på programmet, når Jens tropper op i Lyseng. Motionen er god, men det vigtigste er de sociale fællesskaber, der opstår omkring aktiviteterne: Her er både kaffe, dram, grillfester og tilbagevendende udflugter til blandt andet Saltcenteret i Mariager. Det eneste problem er, ifølge Jens, at holdene er fyldte – og som han siger med et smil: 'Det er så populært, at der sjældent er nogen, der stopper!' I dag bruger Jens næsten udelukkende centeret til sine sportsaktiviteter, men han drømmer om, at fremtiden kan byde på forskellige tema- eller kulturarrangementer, hvor deltagerne får en interessant historie, lidt viden eller et godt grin med sig hjem. 'Og dét ser jeg frem til med LYS1 – at vores fællesskab kan styrkes på nye måder!'



### **Skoleelev, Mathias Slemming, 15 år**

Mathias træner taekwondo og kan ikke dyrke sin sport i Lyseng i dag. Men han bruger området alligevel: Hænger ud med vennerne eller svømmer i svømmehallen. 'Men det bliver bare bedre, når vores taekwondoklub flytter til LYS1', siger han 'så bliver det endnu nemmere at mødes med både træningskammerater og venner fra skolen på kryds og tværs'. Det at have adgang til et fælles, lettilgængeligt og trygt rum, hvor man kan mødes om for eksempel kortspil, snak eller lektier, står højt på dagsordenen og understøtter det, som Mathias kalder 'det gode fællesskab – på tværs af alder, køn og kultur'.



” ‘Så bliver det endnu nemmere at mødes med både træningskammerater og venner fra skolen på kryds og tværs’

Mathias Slemming





### **Skolelærer, Birgitte Schacksen, 52 år**

‘Planerne om det nye center passer perfekt i Folkeskolelovens rammer for ‘den åbne skole’, som inddrager sin omverden’, siger Birgitte. I de nye og forbedrede rammer vil sportsklubberne have rig mulighed for at invitere skolerne ind og derved være med til at skabe trivsel, variation og differentiere undervisningen. Når LYS1 samtidig indeholder bibliotek, lokalarkiv og faciliteter til at afholde forskellige arrangementer, har skolerne en bred vifte af muligheder, når de besøger LYS1. ‘Det er en god idé at samle sport og bøger’, fortsætter Birgitte, ‘og det vil skabe samling og fællesskab i lokalområdet.’



### **Pensioneret læge, Harald Lie, 75 år**

‘Det er i idrættens ånd, at man har et fællesskab’. Ordene er Haralds og de udtrykker én af hans centrale værdier i arbejdet med sport: At man bruger det sociale til at løfte hinanden og skabe et sammenhold, der giver noget tilbage til den enkelte. Men der mangler plads! Plads til sociale arrangementer, til møder i klubberne og til opbevaring af for eksempel instruks-er, læringsmateriale og vejledninger til trænerne. Og netop uddannelse og udvikling af trænere har høj prioritet i HASA svømmeklubben for handicappede, hvor Harald er formand. Svømmeundervisningen gives af specialud-dannede instruktører og det kræver løbende videreuddannelse at holde et højt fagligt niveau. Harald mener desuden, at der ligger et stort, mere over-ordnet potentiale, når han taler om mere plads: ‘Hvis vi havde et fælles klubområde, ville det blive et naturligt mødested på tværs af alle klubberne i Lyseng. Det ville give liv til den mangfoldighed og styrke det fællesskab, der ligger blandt de, der dyrker idræt.’



“**‘LYS1 kan sammenlignes med et gammeldags gadekær, hvor de lokale samles’**”

Morten Sørensen

# PLAN & TAL

## Beliggenhed & aktiviteter

Centerets beliggenhed og en god infrastruktur gør det nemt for de mange brugere i Holme, Højbjerg og Skåde: Et udbygget og sikkert stisystem, gode veje og busforbindelser giver hurtig og let adgang til de mange tilbud. I området ligger også 4 folkeskoler, som vil kunne benytte LYS1 til både faglige og sociale aktiviteter.

Endvidere anlægges udearealer til daginstitutionens legeplads/uderum og yderligere parkeringspladser, som de mange brugere af området kan benytte på forskellige tider af døgnet.

LYS1 omfatter bibliotek, borgerservice og lokalarkiv, daginstitution, et styrketræningsrum, et udvidet fitnesscenter, danse- og bevægelsesrum og kampsportscenter – alt bundet sammen af et fælles indgangs- og opholdsområde. Den fælles zone – Det Demokratiske Torv – samler alle de nuværende og kommende funktioner og skaber grundlag for både formelle og uformelle møder mellem børn og unge, voksne og seniorer, på tværs af kulturer og interesser.

**Efterår  
2010**

Etableringen af  
nuværende kompleks  
(Lyseng Idrætscenter)

**Sommer  
2016**

'Go' fra kommunen  
til at fortsætte

**Efterår  
2016**

Mobilisering af  
lokale kræfter

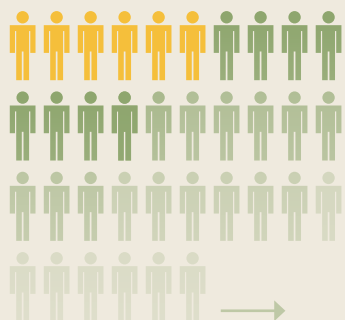
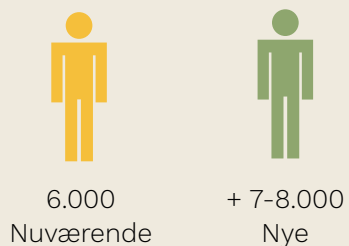
**Forår  
2017**

Sikring af finansieringsgrundlaget

**Efterår  
2017**

Grønt lys for  
byggeriet fra Byrådet

## Antal brugere i dag - og 'i morgen'

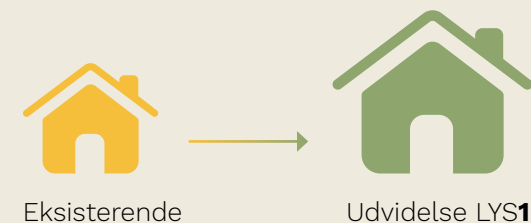


## Foreløbigt rumprogram

Det Demokratiske Torv og café	250 m <sup>2</sup>
Sal og mødelokaler	370 m <sup>2</sup>
Aktivitetsrum til idræt m.v.	1150 m <sup>2</sup>
Medborgercenter (bibliotek, borgerservice, lokalarkiv)	820 m <sup>2</sup>
Børneinstitution	710 m <sup>2</sup>
Teknik o.l.	400 m <sup>2</sup>

**I alt** **3.700 m<sup>2</sup>**

## Forøgelsen i antal m<sup>2</sup>

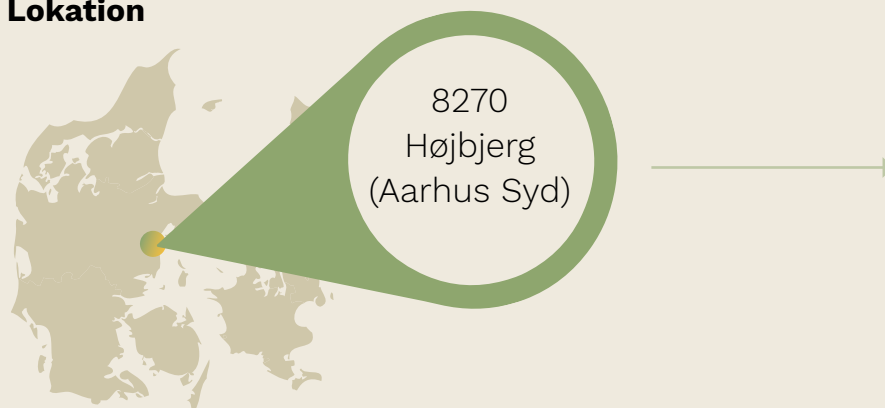


8.300 m<sup>2</sup>

3.700 m<sup>2</sup>

Samlet areal LYS1 12.000 m<sup>2</sup>

## Lokation



**Efterår  
2017-medio 2018**

Udarbejdelse af byggeprogram med henblik på projektudbud/konkurrence

**Efterår  
2018**

Endelig beslutning i Fonden og Byrådet på baggrund af en endelig pris

**Medio  
2019**

Ny lokalplan for området på baggrund af projektet

Byggestart

**Medio  
2021**

Indvielse af færdigt kompleks: LYS1

## Projektøkonomi

Projektet gennemføres som et privat opført byggeri med et medborgercenter som lejer. Fonden Lyseng er bygherre og har – med succes og stor lokal opbakning – gennemført opførelsen af det nuværende Lyseng Idrætscenter i 2010. Fællesrådet for Holme-Højberg-Skåde er en aktiv medspiller i projektets realisering og er, sammen med de lokale borgeres opbakning, garant for en ægte lokal forankring, som sikrer projektets relevans.

Fonden har ikke en selvstændig formue, bortset fra ejerskabet af Lyseng Idrætscenter. For at Fonden kan stå som bygherre for det nye projekt skal anlægs- og driftsfinansieringen være sikret (og solid).

I den aktuelle fase, hvor vi arbejder på at skaffe finansiering til projektet, er nedsat en styregruppe med deltagere fra Fonden, Fællesrådet og idrætsforeninger. Styregruppen har engageret en række borgere i arbejdsgrupper, der tager sig af kommunikation, projektvurdering, økonomi og sponsorinitiativer.

Den aktuelle projektøkonomi bygger på det lokale program, som kommunen og Fonden/Idrætsforeningerne i fællesskab har udarbejdet. Anlægs- og driftsøkonomien bygger på kommunens overslag.



## Detaljerne i tallene

De samlede anlægsudgifter for projektet er knap 60 mio. kr. Projektet opføres på en kommunal grund, som – i lighed med grunden til Lyseng Idrætscenter – stilles vederlagsfrit til rådighed.

Kommunen finansierer anlægsudgiften til egne lokaler på knap 30 mio. kr. Daginstitutionen køber en ejerlejlighed. Medborgercentret bliver lejer i det nye hus.

Anlægsudgifterne til de fælles kultur- og idrætsfunktioner er på 30 mio. kr. – eller tre portioner af 10 mio. kr. De fælles kulturfunktioner - Det Demokratiske Torv, mødelokaler og sal koster 10 mio. kr. De nye sportsfaciliteter koster 20 mio. kr. Heraf er de 10 mio. kr. finansieret af foreningerne, så her mangler 10 mio. kr. Den økonomiske udfordring for denne indsamling er derfor: 10 mio. kr. til de fælles kulturfunktioner og 10 mio. kr. til de supplerende sportsfaciliteter.

Den endelige projektøkonomi vil bygge på et detaljeret lokaleprogram og et bindende tilbud på anlægsøkonomien. Driftsøkonomien er dækket af brugerne, hvis de nævnte anlægstilskud kan findes.

## Værd at vide



Centeret bygges på en kommunalt ejet grund, som stilles vederlagsfrit til rådighed



Kommunen lejer medborgercenteret



Kommunen køber ejerlejlighed til daginstitutionen



Foreningerne lejer sig ind i bygningerne



Fonden Lyseng står for driften

## STYREGRUPPEN



**Morten Sørensen**  
Fonden



**Carl Nielsen**  
Fællesrådet



**Lisbeth Spanggaard**  
Højbjerg Gymnastik



**Leif Fisker Jensen**  
Foreningsfitness



**Johnny Troelsen**  
Viby Taekwondo



**Metin Aydin**  
Aarhus Syd Taekwondo

“Vi vil gerne skabe et center, hvor generationer kan mødes. Hvor man ikke kun besøger bibliotek, borgerservice eller tager til idræt, men hvor der også er kultur og en café. Det skal være et sted, man naturligt har lyst til at mødes.”

Leif Fisker

Følg med på hjemmesiden og Facebook

LYS1.DK 